

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	2Cdo/192/2019
Identifikačné číslo spisu:	6316201854
Dátum vydania rozhodnutia:	28.05.2020
Meno a priezvisko:	JUDr. Jozef Kolcun
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2020:6316201854.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne Prima banka Slovensko, a.s., so sídlom v Žiline, Hodžova 11, zastúpenej advokátskou kanceláriou SEDLAČKO & PARTNRS, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Štefániková 8, proti žalovanej N. V., bývajúcej v F., zastúpenej JUDr. Petrom Milecom, advokátom so sídlom v Banskej Bystrici, Lazovná 20, o neúčinnosť právneho úkonu, vedenom na Okresnom súde Brezno pod sp. zn. 6C/61/2016, o dovolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici z 15. augusta 2017 sp. zn. 13Co/235/2017, takto

rozhodol:

Z r u š u j e rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici z 15. augusta 2017 sp. zn. 13Co/235/2017 a vec mu vracia na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Brezno (ďalej ako „súd prvej inštancie“) rozsudkom zo 7. marca 2017, č. k. 6C/61/2016-202 žalobu žalobkyne zamietol a rozhodol, že žalovaná má nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu. Súd prvej inštancie uviedol, že trojročná prekluzívna lehota pre odporovanie právneho úkonu, dohode o vyporiadaní BSM zo 6. februára 2013 začala plynúť dňa nasledujúceho po jej uzavretí, teda od 7. februára 2013 a uplynula dňa 8. februára 2016 v zmysle § 122 Občianskeho zákonníka. Vzhľadom na to, že žaloba bola podaná až po uplynutí uvedenej lehoty, dňa 18. marca 2016, ide o oneskorené uplatnenie odporovateľnosti, preto súd prvej inštancie žalobu zamietol. O trovách konania rozhodol v zmysle § 255 ods. 1 a § 262 ods. CSP, čím tak žalovanej ako úspešnej strane priznal nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu.

2. Krajský súd v Banskej Bystrici (ďalej aj „odvolací súd“) rozsudkom z 15. augusta 2017 sp. zn. 13Co/235/2017 potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie a rozhodol, že žalovaná má nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 % účelne vynaložených nákladov. Odvolací súd uviedol, že nezistil žiadne okolnosti, ktoré by spochybňovali správnosť napadnutého rozhodnutia, pričom konštatoval, že súd prvej inštancie v odôvodnení svojho rozhodnutia podrobne rozobral dôvody, pre ktoré žalobu žalobkyne zamietol a s týmito dôvodmi sa odvolací súd v celom rozsahu stotožnil.

3. Proti uvedenému rozhodnutiu odvolacieho súdu podala žalobkyňa (ďalej ako „dovolateľka“) dovolanie,

ktoré odôvodnila tým, že dňa 1. augusta 2017 bola Sberbank Slovensko, a.s. vymazaná z obchodného registra, a to na základe zmluvy o zlúčení, čím sa nástupníckou spoločnosťou stala Prima banka Slovensko, a.s. Uviedla, že toto právne nástupníctvo nebolo v odvolacom konaní zohľadnené, pričom súd konal so subjektom, ktorý od 1. augusta 2017 neexistoval, čím odvolací súd zaťažil konanie procesnou vadou vyplývajúcou z § 420 písm. b/ CSP.

4. K dovolaniu sa vyjadrila žalovaná. Uviedla, že úprava Civilného sporového poriadku ustanovuje, že na podanie dovolania je oprávnená strana konania, ktorá napadnutým rozhodnutím utrpela ujmu na právach, bez ohľadu na jej procesné postavenie v pôvodnom konaní, resp. intervenient. Je zrejmé, že žalobkyňa nie je osobou oprávnenou na podanie dovolania, pretože nevystupovala v procesnom postavení strany sporu a ani ako intervenient. Zároveň uviedla, že v zmysle § 80 CSP k procesnému nástupníctvu nedochádza automaticky, ale na základe návrhu legitimovanej osoby. Navrhla, aby dovolací súd dovolanie žalobkyne odmietol.

5. Dovolateľka k vyjadreniu žalovanej uviedla, že procesné nástupníctvo strany sporu v danom prípade a v prípade univerzálnej sukcesie upravuje § 64 CSP, ktorý je vo vzťahu k § 80 CSP lex specialis. Poznamenala, že toto procesné pravidlo nevyžaduje osobitný návrh právneho nástupcu strany na pokračovanie v konaní, keďže súd je povinný rozhodnúť o pokračovaní v konaní s univerzálnym právnym nástupcom ex offio.

6. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „dovolací súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala včas strana v spore (§ 427 ods. 1 CSP), zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) preskúmal vec a dospel k záveru, že dovolanie žalobkyne je dôvodné.

7. Podľa § 420 písm. b/ CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu.

8. Podmienkou, aby niekto mohol byť stranou v civilnom procese je, že musí byť na to spôsobilý. Spôsobilosťou byť stranou v konaní znamená spôsobilosť subjektu mať procesné práva a povinnosti. Ide teda o procesnú subjektivitu. Civilný sporový poriadok v § 61 stanovuje, že procesnú subjektivitu má ten, kto má spôsobilosť na práva a povinnosti; inak len ten, komu ju zákon priznáva. Odkazuje teda na hmotné právo. Vo všetkých civilných sporových konaniach majú procesnú subjektivitu tí, ktorí majú všeobecnú spôsobilosť mať práva a povinnosti podľa hmotného práva, teda všeobecnú hmotnoprávnú subjektivitu.

9. Hmotnoprávna spôsobilosť mať práva a povinnosti u právnických osôb vyplýva z § 18 ods. 1 Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“). Podľa § 20a ods. 2 OZ právnická osoba zapísaná v obchodnom registri alebo v inom zákonom určenom registri zaniká dňom výmazu z tohto zákona, pokiaľ osobitné zákony neustanovujú inak.

10. Podľa § 69a Obchodného zákonníka, účinky splynutia, zlúčenia alebo rozdelenia spoločnosti nastávajú jeho zápisom do obchodného registra.

11. Podľa § 69 ods. 2 Obchodného zákonníka v obchodnom registri sa vykoná výmaz zanikajúcej spoločnosti a zápis spoločností vzniknutých splynutím alebo rozdelením k tomu istému dňu. Výmaz zanikajúcej spoločnosti a zápis zlúčenia alebo rozdelenia spoločnosti zlúčením pri nástupníckej spoločnosti sa vykoná k tomu istému dňu.

12. Podľa § 64 CSP ak strana zanikne počas konania skôr, ako sa konanie právoplatne skončilo, súd rozhodne, že v konaní pokračuje s jej právnym nástupcom. Ak právneho nástupcu niet, súd konanie zastaví.

13. Dovolací súd z výpisu z obchodného registra zistil, že spoločnosť Prima banka Slovensko, a.s. sa

dňa 1. augusta 2017 stala právnym nástupcom zanikajúcej spoločnosti Sberbank Slovensko, a.s., avšak odvolací súd vo veci konal so spoločnosťou Sberbank Slovensko, a.s., pričom uvedená spoločnosť ku dňu rozhodnutia odvolacieho súdu už neexistovala.

14. Pokiaľ odvolací súd považoval zaniknutú spoločnosť Sberbank Slovensko, a.s. naďalej za stranu sporu a nedodrжал postup podľa § 64 CSP, vykazuje jeho postup a rozhodnutie znaky procesnej vady konania v zmysle § 420 písm. b/ CSP, ktorú bolo potrebné bez ďalšieho vziať do úvahy. Uvedená vada zakladá nielen prípustnosť dovolania, ale tiež jeho opodstatnenosť. V prípade, že v konaní dôjde k vade takejto povahy, treba napadnuté rozhodnutia zrušiť.

15. Dovolací súd z uvedeného dôvodu uznesenie odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie (§ 449 ods. 1 CSP).

16. Ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, odvolací súd je viazaný právnym názorom dovolacieho súdu (§ 455 CSP).

17. Ak dovolací súd zruší rozhodnutie a ak vráti vec odvolaciemu súdu, rozhodne tento súd o trovách pôvodného konania a o trovách dovolacieho konania (§ 453 ods. 3 CSP).

18. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.